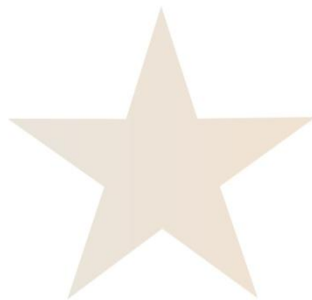

EBA-aanbevelingen

voor toezicht op activiteiten in verband met de deelname van banken aan het Euribor-panel

---

Aanbevelingen inzake toezicht op activiteiten in verband met de deelname van banken aan het Euribor-panel

Inhoudsopgave

1.	Samenvatting	3
2.	Achtergrond	4
3.	EBA-aanbevelingen inzake toezicht op activiteiten in verband met de deelname van banken aan het Euribor-panel	6
4.	Raadpleging en effectbeoordeling	11
5.	Bevestiging van naleving van de aanbevelingen	12

---

1. Samenvatting

In de context van de recente publieke aandacht voor de referentiepercentages op de financiële markten, de methoden voor de berekening hiervan en governanceregelingen, zijn de raden van toezichthouders van de Europese Bankautoriteit (EBA) en de Europese Autoriteit voor effecten en markten (ESMA) in september 2012 overeengekomen de samenwerking tussen bevoegde autoriteiten op het gebied van onderzoek en handhaving inzake de Euribor-panelbanken uit te breiden. Daarnaast zijn zij overeengekomen een gezamenlijke evaluatie van het Euribor-EBF-proces op te stellen om volledig inzicht te krijgen in het proces van vaststelling van het Euribor-tarief en de gevoeligheid hiervan voor het risico van manipulatie.

In de huidige institutionele opzet is de vaststelling van benchmarktarieven geen gereguleerde activiteit in de EU, en valt Euribor-EBF als benchmarkbeheerder van Euribor niet onder specifieke wetgeving voor de financiële sector. Gezien de systeemrelevantie van Euribor en de tekortkomingen die bij de evaluatie aan het licht zijn gekomen (*Report on administration and management of Euribor* (Verslag over het beheer van Euribor)), werd het noodzakelijk geacht om onmiddellijke maatregelen voor te stellen om de betrouwbaarheid en geloofwaardigheid van Euribor te vergroten.

In de aanbevelingen worden geharmoniseerde toezichtpraktijken voorgesteld voor het toezicht op het Euribor-doorgifteproces. Door geharmoniseerd toezicht op alle panelbanken neemt de betrouwbaarheid van Euribor toe, aangezien normen worden opgesteld voor toezicht op het doorgifteproces. De aanbevelingen vormen een aanvulling op de op 27 september 2011 gepubliceerde EBA-richtsnoeren inzake interne governance, waarin de eisen aan de interne organisatie, het leidinggevend orgaan, het risicobeheer en de controleprocedures van instellingen, met inbegrip van het nieuwe productgoedkeuringsproces, IT-systemen en bedrijfscontinuïteitsbeheer en transparantie, al uitvoerig worden beschreven. Aanvullend op de aanbevelingen geven EBA en ESMA Euribor-EBF feedback op basis van de resultaten van de evaluatie.

De aanbevelingen zijn gericht op verzoeken om de internegovernanceregelingen, waaronder een gedragscode, van de Euribor-panelbanken te versterken, waarbij de nadruk ligt op het opsporen en aanpakken van interne conflicten, interne controleregelingen (inclusief audits), bijhouden van registers en vergelijking met werkelijke transacties. Om ervoor te zorgen dat het panel representatief is, zouden de bevoegde autoriteiten er bij alle banken die op eurogeldmarkten actief zijn, op moeten aandringen aan het Euribor-panel deel te nemen.

---

2. Achtergrond

De referentierentevoeten voor de financiële markt, hun berekeningsmethoden en de governanceregelingen zijn de afgelopen jaren steeds meer in de publieke belangstelling komen te staan. De roep om hervorming van de mechanismen voor vaststelling van de referentierentevoeten komt van zowel de regelgevende en toezichhoudende gemeenschappen als de financiële markten.

De Europese Bankautoriteit (EBA) en de Europese Autoriteit voor effecten en markten (ESMA) hebben het gezamenlijke initiatief genomen om te kijken naar (i) potentiële ernstige tekortkomingen in de manier waarop interbancaire en gerelateerde rentevoetbenchmarks in de EU worden vastgesteld, (ii) het wijdverbreide gebruik van interbancaire benchmarks en de gevolgen die een verlies aan vertrouwen in deze tarieven kunnen hebben voor de financiële markten, en (iii) het wantrouwen dat de potentiële manipulatie of de incorrecte vaststelling van interbancaire referentierentevoeten kan voeden tegen andere benchmarks of indices op de financiële markten.

De raden van toezichhouders van EBA en ESMA kwamen in september 2012 overeen aan benchmarkgerelateerde problemen te zullen werken, in het bijzonder:

- om de samenwerking tussen bevoegde autoriteiten op het vlak van hun onderzoeks- en handhavingsactiviteiten te versterken. Hiervoor is in oktober 2012 een netwerk van deskundigen opgezet voor de uitwisseling van informatie over onderzoeken door bevoegde autoriteiten en voor samenwerking in specifieke gevallen, met name in Euribor-gevallen;
- om het Euribor-EBF-proces te evalueren om volledig inzicht te krijgen in het proces voor vaststelling van de Euribor-tarieven en de gevoeligheid hiervan voor het risico van manipulatie; en
- om beginselen te ontwikkelen gericht op de benchmarkbepalingsprocessen in Europa (inclusief maar niet beperkt tot Euribor en andere vergelijkbare rentevoetprocessen) teneinde op korte termijn een solide kader op te zetten.

In de huidige institutionele opzet is de vaststelling van benchmarktarieven geen gereguleerde activiteit in de EU, en valt Euribor-EBF als benchmarkbeheerder van Euribor niet onder specifieke wetgeving voor de financiële sector. Gezien de systeemrelevantie van Euribor en de tekortkomingen die bij de evaluatie aan het licht zijn gekomen, werd het noodzakelijk geacht onmiddellijke maatregelen voor te stellen om de betrouwbaarheid en geloofwaardigheid van Euribor te vergroten.

Het regelgevingskader omvat al eisen voor instellingen ten aanzien van hun interne governance, die ook van belang zijn voor het tariefvaststellingsproces en het gebruik van benchmarks. Artikel 22 van Richtlijn 2006/48/EG stipuleert dat de bevoegde autoriteiten eisen dat in elke kredietinstelling solide governancesystemen bestaan. Krachtens artikel 16 van de verordening tot oprichting van EBA richt de Autoriteit richtsnoeren en aanbevelingen tot bevoegde autoriteiten of financiële instellingen met het oog op het invoeren van consistente, efficiënte en effectieve toezichtpraktijken en het verzekeren van de gemeenschappelijke, uniforme en consistente toepassing van het Unierecht, met inbegrip van Richtlijn 2006/48/EG. De onderhavige

---

aanbevelingen hebben tot doel geharmoniseerde eisen vast te stellen voor internegovernanceregelingen van banken die aan het Euribor-prijsbepalingsproces deelnemen, als aanvulling op de EBA-richtsnoeren inzake interne governance, gepubliceerd op 27 september 2011, waarin de eisen aan de interne organisatie, het leidinggevend orgaan, het risicobeheer en de controleprocedures van instellingen, met inbegrip van het nieuwe productgoedkeuringsproces, IT-systemen en bedrijfscontinuïteitsbeheer en transparantie, al uitvoerig zijn beschreven.

EBA en ESMA hebben tevens beginselen geformuleerd voor processen voor de bepaling van benchmarktarieven in Europa, die van toepassing zijn op alle typen benchmarks en ook op benchmarkbeheerders.

---

3. EBA-aanbevelingen inzake toezicht op activiteiten in verband met de deelname van banken aan het Euribor-panel

Status van deze aanbevelingen

1. Dit document bevat aanbevelingen die zijn afgegeven op grond van artikel 16 van Verordening (EU) nr. 1093/2010 van het Europees Parlement en de Raad van 24 november 2010 tot oprichting van een Europese toezichthoudende autoriteit (Europese Bankautoriteit), tot wijziging van Besluit nr. 716/2009/EG en tot intrekking van Besluit 2009/78/EG van de Commissie (hierna 'de EBA-verordening'). Overeenkomstig artikel 16, lid 3, van de EBA-verordening moeten bevoegde autoriteiten en financiële instellingen zich tot het uiterste inspannen om aan die aanbevelingen te voldoen.
2. De aanbevelingen geven weer wat in de opvatting van EBA passende toezichtpraktijken binnen het Europees Systeem voor financieel toezicht zijn en hoe het recht van de Unie op een specifiek gebied moet worden toegepast. EBA verwacht dan ook van alle bevoegde autoriteiten waaraan deze aanbevelingen zijn gericht, dat zij hieraan voldoen. Bevoegde autoriteiten waarop deze aanbevelingen van toepassing zijn, moeten aan de aanbevelingen voldoen door ze op passende wijze in hun toezichtpraktijken te integreren (bijvoorbeeld door hun wettelijk kader of hun toezichtprocessen aan te passen), ook wanneer aanbevelingen primair tot instellingen zijn gericht.

Kennisgevingsverplichtingen

3. Overeenkomstig artikel 16, lid 3, van de EBA-verordening moeten de bevoegde autoriteiten vóór 11 maart 2013 aan EBA kenbaar maken of zij aan deze aanbevelingen voldoen of voornemens zijn deze op te volgen, dan wel aangeven waarom zij hier niet aan voldoen of niet voornemens zijn deze op te volgen. Bij gebreke van kennisgeving binnen deze termijn worden bevoegde autoriteiten door EBA geacht niet aan de aanbevelingen te voldoen. De kennisgevingen moeten worden ingediend door het hiervoor bedoelde formulier, dat te vinden is in hoofdstuk 5, te versturen naar compliance@eba.europa.eu onder vermelding van referentienummer 'EBA/REC/2013/01'. Kennisgevingen dienen te worden ingezonden door personen die bevoegd zijn om namens hun bevoegde autoriteit mee te delen of deze al dan niet aan de aanbevelingen voldoet.
4. Overeenkomstig artikel 16, lid 3, zullen de kennisgevingen worden bekendgemaakt op de website van EBA.

Inhoudsopgave

Titel I – Onderwerp, definities en toepassingsgebied	8
Titel II – Aanbevelingen inzake toezicht op activiteiten in verband met de deelname van banken aan het Euribor-panel	8
Titel III – Slotbepalingen en tenuitvoerlegging	10

EBA-aanbevelingen inzake toezicht op activiteiten in verband met de deelname van banken aan het Euribor-panel

Titel I – Onderwerp, definities en toepassingsgebied

Onderwerp

1. Deze aanbevelingen dienen als aanvulling op de EBA-richtsnoeren inzake interne governance (GL 44 van 27 september 2011) en bevatten de verwachtingen inzake toezicht op de internegovernanceregelingen van kredietinstellingen betreffende hun deelname aan het panel dat de Euribor-tarieven vaststelt.

Definities

2. In het kader van deze aanbevelingen zijn de volgende definities van toepassing:
  - a) 'Euribor': Euribor-tarieven voor alle beschikbare looptijden, zoals bepaald door Euribor-EBF;
  - b) 'Euribor-panelbank': kredietinstelling zoals gedefinieerd in artikel 4, lid 1, van Richtlijn 2006/48/EG die deelneemt aan het panel dat de Euribor-tarieven vaststelt, zoals bepaald door Euribor-EBF;
  - c) 'doorgever': persoon in de Euribor-panelbank die deelneemt aan het proces voor doorgifte van Euribor-tarieven;
  - d) 'gedragscode': interne documentatie waarin het doorgifteproces voor tarieven en de rollen en verantwoordelijkheden van de diverse actoren worden beschreven;
  - e) 'leidinggevend orgaan': het bestuurslichaam (of de bestuurslichamen) van een kredietinstelling, waarin de toezicht- en beheersfuncties zijn verenigd en dat de uiteindelijke beslissingsbevoegdheid heeft en bevoegd is om de strategie, doelstellingen en algehele richting van de kredietinstelling te bepalen.

Toepassingsgebied en -niveau

3. Deze aanbevelingen zijn van toepassing op alle bevoegde autoriteiten die toezicht uitoefenen op Euribor-panelbanken.

Titel II – Aanbevelingen inzake toezicht op activiteiten in verband met de deelname van banken aan het Euribor-panel

4. De bevoegde autoriteiten wordt aanbevolen Euribor-doorgiften op te nemen in de processen van kredietinstellingen waarop zij toezicht uitoefenen.

-
5. De bevoegde autoriteiten wordt aanbevolen ervoor te zorgen dat het proces voor doorgifte van de tarieven onder het beleid voor risicobeheer en risicobeheersing van de panelbanken valt. Meer in het bijzonder dienen de panelbanken te allen tijde op Euribor-doorgiftes het 'four eyes'-beginsel toe te passen. Panelbanken moeten opleiding verschaffen aan de doorgevers en gebruikers van Euribor-tarieven.
  6. De bevoegde autoriteiten wordt aanbevolen Euribor-panelbanken te verzoeken voor Euribor-doorgiftes interne gedragscodes op te stellen voor zover deze nog niet bestaan, of wanneer deze wel bestaan, deze tegen het licht te houden. Bij elke Euribor-panelbank zouden de doorgevers en hun directe leidinggevenden schriftelijk moeten bevestigen dat zij kennis hebben genomen van de gedragscode en dat zij deze zullen naleven.
  7. De gedragscode moet een beleid inzake belangenconflicten omvatten dat de volgende elementen behelst:
    - a) effectieve procedures ter voorkoming of ter controle van de uitwisseling van informatie tussen personeelsleden die zich bezighouden met activiteiten waarbij het risico op een belangenconflict bestaat, wanneer de uitwisseling van deze informatie de doorgegeven benchmarkgegevens kan schaden;
    - b) regels ter voorkoming van collusie tussen bijdragende ondernemingen onderling en tussen bijdragende ondernemingen en benchmarkbeheerders;
    - c) maatregelen om te voorkomen of het risico te beperken dat een persoon ongepaste invloed uitoefent op de wijze waarop personeelsleden die benchmarkgegevens doorgeven hun activiteiten uitvoeren;
    - d) de uitschakeling van elk direct verband tussen enerzijds de beloning van personeelsleden die bij de doorgifte van benchmarkgegevens betrokken zijn en anderzijds de beloning van of de inkomsten gegenereerd door andere personeelsleden die hoofdzakelijk bij een andere activiteit betrokken zijn, wanneer met betrekking tot deze activiteiten een belangenconflict kan ontstaan.
  8. De bevoegde autoriteiten wordt aanbevolen panelbanken te verzoeken adequate interne controlemechanismen te ontwikkelen, ten uitvoer te leggen en te onderhouden om de naleving van de gedragscode zeker te stellen. Controles op de doorgegeven gegevens moeten vergelijkingen met actuele, verifieerbare gegevens op basis van transacties omvatten. Bij controles moet tevens worden geprobeerd om transacties met wederinkoop volgend op een doorgifte te identificeren. Degene die de compliancefunctie uitoefent moet zijn bevindingen, onder meer met betrekking tot transacties met wederinkoop, regelmatig aan het hoger management rapporteren. Doorgiftes en procedures moeten worden onderworpen aan periodieke, onafhankelijke interne en externe evaluaties.
  9. De bevoegde autoriteiten wordt aanbevolen panelbanken te verzoeken een adequate administratie bij te houden van alle relevante aspecten van doorgiftes, waaronder ook de personeelsleden die bij afzonderlijke doorgiftes betrokken zijn. De gegevens moeten worden

---

bijgehouden op een medium waarmee later via een gedocumenteerd auditspoor op de opgeslagen informatie kan worden teruggegrepen.

10. De bevoegde autoriteiten wordt aanbevolen banken aan te moedigen deel te nemen aan het Euribor-panel gezien het belang van dit referentietarief op hun eigen markten.

Titel III – Slotbepalingen en tenuitvoerlegging

11. De bevoegde autoriteiten moeten deze aanbevelingen vóór 11 maart 2013 op passende wijze in hun toezichtpraktijken ten uitvoer leggen.

---

4. Raadpleging en effectbeoordeling

Gezien de systeemrelevantie van Euribor en de tekortkomingen die bij de evaluatie aan het licht zijn gekomen, werd het noodzakelijk geacht onmiddellijke maatregelen voor te stellen die de betrouwbaarheid en geloofwaardigheid van Euribor moeten vergroten. EBA ziet van een openbare raadpleging af vanwege de urgentie van de aangelegenheid en ook vanwege het karakter van deze toezichtmaatregelen waarin de toepassing van de bestaande EBA-richtsnoeren inzake interne governance verder wordt gespecificeerd. EBA heeft besloten een raadpleging over deze aanbevelingen te houden via haar Stakeholdergroep bankwezen.

Gezien de urgentie van de aangelegenheid heeft EBA alleen een effectbeoordeling op hoog niveau uitgevoerd. De in dit document voorgestelde aanbevelingen zullen minimale aanvullende compliancekosten meebrengen voor de kredietinstellingen die deel zullen uitmaken van het Euribor-panel en voor hun nationale toezichthoudende instanties wanneer deze de EBA-richtsnoeren inzake interne governance verder uitwerken.

EBA is van mening dat deze last wordt gecompenseerd door de voordelen die een betrouwbare Euribor-benchmark oplevert voor kredietinstellingen, consumenten, investeerders en de financiële markten. ESMA, waarmee EBA het achtergrondwerk voor deze aanbevelingen heeft verricht, is dezelfde mening toegedaan.

---

5. Bevestiging van naleving van de aanbevelingen

Datum:

Lidstaat/EER-staat:

Bevoegde autoriteit:

Aanbevelingen: Inzake toezicht op de Euribor-panelbanken

Naam:

Functie:

Telefoonnummer:

E-mailadres:

Ik ben bevoegd om namens mijn bevoegde autoriteit te bevestigen dat aan de aanbevelingen wordt voldaan: Ja

De bevoegde autoriteit voldoet aan de aanbevelingen of is voornemens daaraan te voldoen:

Ja Nee Deels

Mijn bevoegde autoriteit voldoet niet aan de aanbevelingen en is niet voornemens daaraan te voldoen en heeft daarvoor de volgende **redenen**¹:

Nadere informatie over het deels voldoen aan de aanbevelingen en motivering:

Stuur deze kennisgeving naar compliance@eba.europa.eu².

---

¹ Indien slechts deels aan de aanbevelingen wordt voldaan, vermeld in hoever eraan wordt voldaan en geef voor de desbetreffende onderwerpen de redenen op waarom niet aan de aanbevelingen wordt voldaan.

² NB: Andere methoden voor de indiening van deze bevestiging van naleving, zoals verzending naar een ander e-mailadres dan het bovenstaande, of via een e-mail die niet het vereiste formulier bevat, worden als niet-geldig beschouwd.